

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - נ"א

1. מה הטעם לרבן גמליאל שבשתי יבמות אין גט אחר גט ואין מאמר אחר מאמר?

- א. רבא: גט - הסתפק ר"ג, אם הגט הראשון דחה את הזיקה, השני לא עשה כלום. ואם הראשון לא דחה, אף השני אינו כלום. וממה נפשך אינו גט. מאמר - אם הראשון קנה במאמרו, השני לא עשה כלום. ואם הראשון לא קנה אף השני לא קנה. וממה נפשך אינו מאמר. אביי דחה: אם ר"ג הסתפק, תהיה הביאה שלאחר המאמר או הגט כביאה שנעשתה בתחילה, ובמשנתנו: אין אחר בעילה כלום.
- ב. אביי: פשוט לר"ג שגט דוחה במקצת ובמאמר קונה במקצת. ולכן הגט הראשון דחה כל מה שבכוחו לדחות וכן במאמר השני קנה מה שבכוחו. אמנם גט ומאמר יכולים לחול כש אחד מהם לפני השני. טעמם של רבנן: אף לגט שני תיקנו שבכוחו להועיל וכן במאמר.

2. לרבן גמליאל, ביאה פסולה - שנעשתה לאחר גט או מאמר, עדיפה ממאמר וגרועה ממאמר. כיצד?

- עדיפה - מאמר אחר מאמר לא מועיל, וביאה אחר מאמר מועילה.
- גרועה - מאמר לאחר גט קונה כל מה שנשאר מהזיקה, ושוב לא יועיל מאמר אחר, אבל ביאה לאחר גט אינה קונה מה ששייר הגט, ויועיל מאמר.

3. ברייתא המסכמת מחלוקת ר"ג וחכמים - שתי יבמות שנפלו לפני יבם אחד, ונתן גט לזו וגט לזו. מה דינם?

- רבן גמליאל - חולץ לראשונה, ואסור בקרובותיה, ומותר בקרובות שניה.
- חכמים - אסור בקרובות שתיהן, וחליצה לאחת מהן.
- עשה מאמר בזו ומאמר בזו - לרבן גמליאל: נתן גט לראשונה וחולץ לה, ואסור בקרובותיה ומותר בקרובות שניה.
- לחכמים: נתן גט לשתייהן, ואסור בקרובות שתיהן, וחליצה לאחת מהן.

4. האם חליצה לבעלת הגט מועילה לפטור צרתה שזיקתה חזקה יותר?

- שמואל: למ"ד יש זיקה - לא מועיל לצרתה, כיון שקשר חזק צריך להפקיע ע"י חליצה משובחת.
- ר"ג שסבר אין זיקה - לפיכך ניתן להפקיע אפילו בחליצה גרועה.

5. עשה מאמר בזו ומאמר בזו - מדוע לרבן גמליאל אסור לייבם את הראשונה?

- שמה יבא לייבם השניה, ונחשב כבונה ב' בתים.

6. רבן גמליאל, ובית שמאי, ור"ש, ובן עזאי, ורבי נחמיה, כולם סוברים שמאמר קונה קנין גמור. היכן דעתם?

- א. רבן גמליאל - ממשנתנו משמע שסובר שהמאמר הראשון קנה כל מה שבכוחו לקנות.
- ב. בית שמאי - שלשה אחים: ראובן ושמעון נשואים לשתי אחיות, מת ראובן ועשה לוי האח הפנוי, מאמר, מת שמעון ואשתו נופלת אף היא לפני לוי, לבית שמאי אשת ראובן נשארת עם לוי, ואשת שמעון תצא מזיקתה משום אחות אשה - מוכח שהמאמר קונה.
- ג. ר' שמעון - יבמה שנפלה לפני שני אחים בני תשע ויום, וכל אחד בא עליה. לר' שמעון: ממה נפשך לא נפסלה היבמה על האח הראשון, אם ביאת הראשון הועילה, ביאת השני לא הועילה. ואם ביאת הראשון לא הועילה בוודאי אף ביאת השני לא הועילה.
- ד. ובאיאת קטן נחשבת כמאמר, ולר"ש הועילה - וקנה כל מה שבכוחו לקנות.
- ד. בן עזאי - יש מאמר אחר מאמר בשני יבמין ויבמה אחת. אבל לא בשתי יבמות ויבם אחד - והמאמר הראשון מועיל לקנות כל מה שבכוחו.
- ה. רבי נחמיה - במשנתנו, שסובר שביאה פסולה שנחשבת כמאמר, אין אחריה כלום - משמע שקנה כל מה שבכוחו.